

Nova Pravda

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Stari trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja dnevno

Posamezna številka velja 1 křono

Upravništvo: Ljubljana, Gradišče 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 12 K. Inserati po dogovoru.

Svojim tovarišem!

Nikoli ni bil naš namen, da bi vladali šolo in učiteljstvo v volilni boj. Ta institucija je nam mnogo prevažna in presveta, da bi se grdila in teptala v blatu volilnega boja. Pri vsakih volitvah sta več ali manj trpela šola in učiteljski stan, kar ni bilo v prid ne eni ne drugi strani, posamezniki pa so trpeli vsled tega leta in leta za tuje grehe. Dokazov za to imamo več kot preveč v preteklosti.

Upali smo, da bode odsvoj, ko smo se osvobodili, v tem oziru boljše. Učiteljstvo si je ustvarilo tekom let navidez močno in lepo strokovno organizacijo, ki družiti učiteljstvo brez ozira na politično naziranje. Voditelji te organizacije pa so izrabljali pri dosedanjih volilnih bojih stanovsko organizacijo v politične namene in z njo operirali, kakor so jim kazale strankarske koristi in strankarsko prepričanje. Proti temu je pa nastal v novejši dobi odločen in močan odpor med člani učiteljskega stanu, ki se je pojavljal vedno glasneje in glasneje ter je dosegel višek pri delegacijskem zborovanju letos v Mariboru, kjer bi se bila komaj dosežena skupna stanovska organizacija skoraj razbila zaradi trmoglavosti posameznih voliteljev, ki še danes ne morejo ločiti strogo stanovskih od političnih vprašanj.

Smatramo naše učiteljstvo tudi za tako politično zavedno, da vsak sam ve, kaj mu je storiti in kako voliti pri sedanjih volitvah. Pokazalo pa se je na žalost, da tega ne vidijo in ne uvidijo nekateri posamezniki, ki še vedno mislijo, da morajo dajati svojim tovarišem pouk in navodila iz strokovne organizacije tudi za politično delo in volitve.

„Učiteljski Tovariš“ št. 43 z dne 11. novembra t. l. je pod zgorajšnjim naslovom prinesel prilogo ravnatelja Jelenc, v kateri roti in pozivlja celokupno učiteljstvo, naj isto priskoči na pomoč JDS, da ista zmaga pri volitvah v konstituanto.

Vsa jeremijada bi nas prav nič ne brigala, ako bi se ne obregnil gospod Jelenc ob našo stranko s čvakanjem raznih fraz, s katerimi skušajo razni JDSarji in to tudi, če jih je JDS postavila na 12. mesto v kandidatno listo, rešiti potaplajočo se ladjo.

Slovensko učiteljstvo se bo vedelo odzvati na ta oklic!

Zato, ker žrtvuje narodu t. j. državi vse svoje moči, naj se učiteljstvo zahvali poslancem posebne stranke, da je prejelo za svoje delo tudi zaslužen plačilo?! Kam pa naj se gre zahvaljevat učiteljstvo v Srbiji, ki ima že več let isto temeljno plačo? Ali nimate od učiteljstva ničesar drugega

zahtevati? In zahvaljevalo naj bi se ravno poslancem JDS, ki so pod prejšnjim strankinim imenom imeli celo vrsto let vso moč v deželnem zboru (dokler jih ni zaradi njihove brezbriznosti za narod in zaradi njihove nezmožnosti izpodrinila SLS), pa niso nikdar mislili na povišanje učiteljskih plač, češ da učiteljstvo že itak „pije narodu srčno kri!“ Kar se je uganjalo pozneje z učiteljskimi plačami, bi lahko imenovali dogovorjeno komedijo v deželnem zboru.

Danes je postavila JDS Jelenc, na 12. mesto kandidatne liste. Kakšne šance! Ali je g. Jelenc morda že do cela pozabil na svojo kandidacijo na narodno - naprednem programu v peti kuriji in na svoj politični poraz, ki mu ga je zadal „samostojni“ napredni kandidat? Nam še vedno zvane njegove premišljeno izrečene besede na učit. protestnem shodu po teh volitvah, da mora učiteljstvo obrniti hrbet taki stranki (Nar. - napredni), ki je itak „že v razsulu“.

Le potolažite se gosp. Jelenc, prav ste imeli takrat in takrat so bile vaše besede resnične. Bolje ni mogel nihče prorokovati. Le predobro ste uganili usodo stranke, ki ni nikdar delala za narod in tudi ne za njegove vzgojitelje, ampak le za svoj sijaj in za gotove protežirance. Ali se ne zavedate, da so gotovi „visoki“ gospodje poznali učiteljstvo samo za časa volitev in pa takrat, kadar je bilo treba delati in trdo molčati?

Tudi naše učiteljstvo bo po svojih močeh skušala uresničiti vaše prerokovanje in sicer s tem, da — ker učiteljstvo noče spadati med organizirane imperialiste, advokate in kapitaliste — ne bo glasovalo 28. nov. t. l. za JDS, ampak za kandidatno listo narodno-socijalistične stranke, s čemer se bo pokazalo, da smatra našo stranko za učiteljstvo bolj potrebno, kakor pa stranka, kateri na ljubo ali pa na ukaz je pljunil gosp. Jelenc na pravila učit. združenja. Učiteljstvo z našimi izjemami — se zaveda, da bi bila sveta dolžnost gospoda Jelenc držati se onega svojega stavka, ki mu tako dolgo ni hotel iz ust na kongresu v Beogradu, da se ima izločiti politika iz stanovske organizacije. On se sedaj poslužuje stanovskega glasila za razširjenje svojih političnih agitacijskih letakov, s katerimi kliče učiteljstvo na politične poljane. Prepričani smo, da bo naše zavedno učiteljstvo, ki je narodov ponos, pri volitvah v konstituanto in pri vseh bodočih volitvah obračunalo na kratko z JDS in tudi z g. Jelencem ter volilo narodno - socijalistično.

Pravi krivci.

Neusmiljeno nas šibajo. Koroški nesreči je sledila za petami primorska. Verjamemo, da stališče naših diplomatov zbog našega postopanja tekom vojne ni bilo lahko, ker nismo sledili Čehom. Nedvomno pa bi ne bili tako hudo tepeni, ako bi vladale v naši državi zdrave razmere, ako bi bila Jugoslavija močna. Grešili smo, mnogo grešili, ker smo zdravili koroško in primorsko rano, ne da bi se pri tem ozirali na celj organizem. Nasprotno mi smo ga popolnoma zanemarjali.

Jugoslavija je prišla vsled tega ob vsak ugled. Zato je težko razumeti, zakaj se je ravno v tem usodopolnem trenutku pričelo reševati zgoraj omenjena, za naš narod najvažnejša vprašanja. Skoro, da se človeku zdi, da je bil ta korak namenoma vprizorjen, da ljudstvo v volilni borbi pozabi na glavne krivce našega gorja ter jim zopet poveri zaupanje. Da, neodločni nastop naših proforsorskih delegacij, ki jih je od Boga postavljena vlada poslala kakor jagnjeta med zvite italijanske lisice, vzbujajo v človeku misel, da je bilo vprašanje Koroške in Primorske rešeno že pred odhodom profesorjev iz Beograda.

Danes se ves slovanski narod zgraža nad „sporazumom“, ki sta ga sklenila Trumbič in Vesnič z Italijo. Vse stranke protestirajo in časopisi vseh strank pišejo o našem porazu. Trumbič in Vesnič sta izdajalca itd. itd. Tako kličejo danes tisti, ki so jima dali inštrukcije na pot, tisti, ki so jima izražali svoje zaupanje, ko sta odhajala k pogajanjem. Ministrski svet jim je dal inštrukcije, ministrski svet se je opetovano posvetoval ter jima je dal končna svoja navodila.

Kakšna so bila ta navodila ne vemo, vedeti pa morajo načelstva političnih strank, ki imajo v ministrskem svetu svoje zastopnike - ministre. Ta navodila so bila gotovo taka, da so se voditelji političnih strank strinjali z njimi. Ne verjamemo, da bi se bil n. pr. dr. Kukovec upal pritrditi navodilom brez vednosti načelstva JDS v Ljubljani in dr. Korošec istotako brez vednosti načelstva SLS v Ljubljani. Vodstva strank so toraj gotovo vedela katera in kakšna navodila sta prejela Trumbič in Vesnič od ministrskega sveta seboj na pot. Opozarjamo še, da so njima, ko sta se peljala h pogajanjem, v Ljubljani na kolodvoru zastopniki strank z dr. Brejem na čelu izrekli zaupanje.

Pravi krivci našega sramotnega poraza v St. Margheriti so torej tisti, ki so dali Trumbiču in Vesniču inštrukcije in jima izrekli zaupanje. Kriva našega poraza so vodstva političnih strank, ki imajo svoje zastopnike v parlamentu.

Če se ne strinjajo, bi odstopili, če pa sta ravnala Trumbič in Vesnič proti njima danim navodilom, se ju naj pozove na odgovor oziroma ju obtoži. Ker pa ministri niso niti odstopili niti ne bodo pozvali Trumbiča in Vesniča na odgovor, so oni pravi krivci našega poraza.

„Sporazum“ z Italijo še ni pravoveljavjen, morda ga še ratificirati parlament. Ta se pa hoče temu izogniti na ta način, da bo ministrski svet predlagal regentu, da ratificira „sporazum“ s posebnim ukazom, kajti če bi prišla ta ratifikacija pred parlament, bi bilo le prenevarno. Mogoče bi se poslanci vendarle uprli ter ne potrdili sporazumu, ker ne marajo prevzeti odgovornosti napram ljudstvu. In tako bodo „voditelji“ že na kak način spravili ratifikacijo „skoz“.

Kaj je njim ljudska korist. Njim je le za njih zveze, ki jim nalagajo obzirnosti na levo in desno. Taka je politika naših dosedaj vodilnih strank in ni čuda, če je odpor proti njim čim dalje večji. Obupati bi morali nad našim narodom, če bi se proti taki politiki ne uprli.

Cisto naravno je, da se vrste mal-kontentov množe. In to niso najslabši elementi, kajti kdor ima količkej srca za svoj narod, hinavske politike JDS in SLS ne more odobravati, ne more odobravati politike onih, ki jim je strankarski interes nad vsemi — tudi nad interesom naroda in države.

Kakor v primorskem vprašanju, baš tako hinavski so postopali v vseh drugih vprašanjih, ki so za nas življenjskega pomena. Omenimo samo valutno vprašanje. Vsi protesti trgovskih in obrtnih zbornic, vsi protesti naroda niso nič izdali, ministrski svet je izvedel valutno „reformo“ 1 : 4, ker slovenski ministri in slovenski narodni predstavniki niso imeli poguma reči: ne! Več so jim bile zveze več obzirnosti, več njihovi strankarski interesi, kakor pa korist naroda. Seve potem ko je bila v ministrstvu sprejeta valutna „reforma“ 1 : 4, potem so klerikalci, liberalci in socialdemokrati protestirali, a v Beogradu na merodajnem mestu v odločilnem trenutku so bili tihi. In tako je bilo v vseh drugih vprašanjih.

Koliko pritožb n. pr. se je ušlo zoper carinsko postopanje, a vse nič ne pomaga. Naši trgovci in obrtniki trpe, trpi ljudstvo, a naši poslanci in ministri so gluhi in slepi. Kajti, če bi se postavili po robu srbijanskim mogočnjakom bi šle njih zveze k vragu in bi morda izgubili kak ministrski sedež.

Srbsko ljudstvo je sito svojih voditeljev ter bo pomedlo pri volitvah z njimi. Slovensko ljudstvo stori tudi ti tako s tistimi, ki so se ti vsilili za voditelje, ki so se sami imenovali za tvoje predstavnike ter delajo le osebno strankarsko politiko. Sedaj, ko so volitve pred durmi se ti laskajo in ti obetajo vsemogoče. Ptič se po perju spozna, politiki pa po dejanjih in dejanja govore zoper klerikalne, liberalne in socialdemokratske politike.

Jugoslovanski narod, tebe zadene krivda v toliko, da nisi našel moči, da bi pravočasno pomedel s to čedno gospodo. Ako tega ne storiš 28. nov., bomo doživeli še bridkejša razočaranja. Po volitvah tudi „mea culpa“ ne bo nič pomagala.

Venizelos poražen na Grškem.

Beograd, 15. nov. Iz Soluna javljajo: Po poročilih, ki so dospela dosedaj, je povodom današnjih volitev na Grškem prišlo v mnogih krajih do krvavih spopadov.

London, 16. nov. Po dosedanjih poročilih iz Grške sta Venizelos in njegova stranka pri volitvah poražena. Od vsega dosedanjega kabineta je izvoljen menda samo en član.

Atene, 16. nov. Po dosedaj zna-

nem izidu volitev je izvoljenih 118 venizelistov in 250 pristašev kraljeve stranke. Poraz Venizelosa je popoln. Z njim vred so podlegli vsi njegovi ministri razen dveh. Niti v Macedoniji, niti v stari Grčiji, izvzemši Epir, ni bil voljen niti en venizelist.

Atene, 16. nov. Vlada je odstopila. Regent je pozval k sebi Rhallisa. Borza je zaprta, ker se boje panike.

Prispevajte za volilni fond NSS.

Verolomstvo in imperijalizem.

(Iz govora zastopnika NSS na nedeljskem protestnem medstrankarskem shodu v „Union“.)

Ne samo neizmerna žalost, združeta in silita nas k protestu tudi srd in ogorčenje nad tem, kar se je zgodilo v Sv. Marjeti. In za odločen protest proti temu „miru“ imamo vso pravico, kajti ta od Lahov izsiljeni „mir“ je verolomstvo nad nami, je poteptanje in opljuvanje obljub in načel, ki so jih zapadni zavezniki tolikokrat svečano proglasili tekom vojne in pred celim svetom dokumentirali dne 30. decembra 1916 v svojem odgovoru na nemško noto. Z zavezniki vred so Lah v tem odgovoru izjavili, da se bore za Evropo v imenu humanitete in civilizacije, povdarjajoč pravico malih narodov na samoodločbo. Kje je sedaj samoodločba ljudstva v zasedenem ozemlju?

Ni obljube, ki ne bi bila prelomljena.

Wilson, katerega Lahi med vojno niso nikdar zanikali, torej so se z njim strinjali je dejal, da ne sme biti noben narod prisiljen pod narodnost, pod katero si ne želi. Ali je bil naš narod vprašan, če želi pod Laha? —

V svojih točkah pravi Wilson, da ima Italija dobiti mejo po narodnostnih mejah. Ali gre mar lažja narodnostna meja pod Logatcom? Lahi so se strinjali z Wilsonovo izjavo v kongresu dne 11. februarja 1918, da se morejo teritorialne izpremembe izvršiti le v interesu prebivalstva in ne sovražnih držav. Ali je otrganje zasedenih krajev v interesu zasedenega ozemlja.

Sanmargeritski dogovor je zanižanje vseh teh načel! Lah ni držal dane besede, mi pa naj bi priznavali izjavo dano tolovaju?

Ljubljanski protestni shod proti sporazumu z Italijo.

Nedelja je bila dan protesta in ogorčenja nad nasiljem, ki se je zagrešilo nad našim narodom s podpisom dogovora v Sv. Marjeti. Tudi Ljubljana je manifestirala. Pred nabito polno dvorano hotela „Union“ je otvoril ob pol 11. uri shod v imenu pripravljalnega odbora gosp. Josip Prunk. Poudaril je, da naš narod ne more nikdar priznati pakta sklenjenega v Sv. Margheriti, ki nam je vzel nad eno tretjino naših najboljših sorojakov. Zato se danes vsak Jugoslovan obrača s studom od te pogodbe, kar pričajo ogorčeni protesti po vsej Sloveniji.

Zastopnik Slov. ljudske stranke gosp. Fran Smodej je povdarjal, da ne smemo kloniti vsled izgub povzročenih po imperijalistični Italiji, kajti dan plačila pride gotovo. Našo državo se je koj v začetku oropalo izhoda na morje in s tem se ji je odvzelo najnujnejše pogoje za življenje. Akoravno imenujejo naši diplomati pakt sklenjen v sv. Margheriti „srečen“, se bodo Italijani svojega dejanja še bridko kesali, dokler so naši rojaki zasluženi ne priznamo prijateljstva. Kot govornik Jugoslovanske demokratske stranke je nastopil dr. Fettich, ki je izjavil, da je pakt v Sv. Marjeti vojna napoved Italiji, ker ne bomo prej mirovali, predno ne odredimo naših bratov iz sovražnega jarma. Predsednik gosp. Josip Prunk je govoril nato v imenu socialnih demokratov in samostojne kmetijske stranke, katere obe izjavljata, da protestirata proti nesramnemu nasilju Italije.

V imenu narodne socialistične stranke je govoril gosp. dr. Krivic, katerega govor prinašamo na drugem mestu. Predsednik „Gospodarskega Zvona“ dr. Oblak je naglašal, da je bilo primorsko vprašanje rešeno ob enem s koroskim. Nato so govorili: Gospod dr. Fornazarič v imenu „Jugoslovanske Matice“, g. F. V. Jelenc v imenu „Saveza jugoslovanskih dobrovoljcev“ in g. Pavlica v imenu koroskih dobrovoljcev. Vsi trije so povdarjali, da naj bi se vse stranke združile v boju za izgubljene brate. Tenu pozivu se je pridružil tudi gospod Prunk v svojem sklepem govoru.

Lah tepta v blato storjene prostovoljne obljube, mi pa naj lojalno izpolnjujemo izsiljen podpis.

Toda resnica je, da življenje narodov in držav ne vodijo samo dane obljube in moralna načela, temveč narodna sila, ki ji pravimo težnja po zagotovljenem obstanku. Ta težnja po diplomatski moraliki opravičuje izsiljevanje. Toda sanmargeritski mir tudi s tega vidika ni upravičljiv. Ali govore zanj gospodarski vidiki? Ali imajo zase narodnostno stališče? Ali ne prebiva mar na obširnem ozemlju naš rod? Strategične meje, pravijo Lah, da jih vabijo. Tam volk, tu jagnje, vmes pa strategična obramba, da ne bo jugoslovansko jagnje rimskega volka požrlo!

Italijansko izsiljenje po vsem tem ni drugega kot ciničen imperijalizem. Proti imperijalizmu ravno se je pa vodila žlečna krvava svetovna vojska. In ker je gotovo, da se kri milijonov ni prelila zastonj, zato je tudi gotovo, da se končno zgrudi tudi laški imperijalizem in da pride dan, ko bo laško ljudstvo samo tako proklinjalo sanmargeritski dogovor, kakor ga proklinjamo danes mi. In to bo dan, ko se uresniči Gregorčičeva prorokba o krvavi Soči!

V imenu narodno-socialistične stranke izjavljam:

Ne priznavamo in ne priznamo sanmargeritskega dogovora, ki je akt imperijalizma, zaslužujoč velik del našega naroda narodnostno, ne priznavamo zato, ker ima narodnostno zaslužjenje vedno za posledico socialno in gospodarsko zaslužjenje. Ker je narodno socialistična stranka za socialno in gospodarsko enakopravnost, je logična posledica, da sanmargeritskega miru ne bo nikdar priznala.

Na shodu je bila sprejeta sledeča Resolucija.

Jugosloveni vseh političnih strank, zbrani dne 14. novembra 1920 v veliki dvorani hotela Union protestirajo z vso odločnostjo proti odcepljenju nad 600.000 Jugoslovanov med temi ene tretjine slovenskega naroda od Jugoslavije in proti njihovemu priklopljenju Italiji, kakor to predvideva dogovor z dne 10. t. m. izsiljen naši državi v S. Margherita-Ligure;

izjavljajo neprikrito, da slovenski narod nasilja, s katerim se njegov najzavednejši del proti njegovi volji izročila iz enega suženjstva v drugo še hujše ter obsoja na gospodarsko, kulturno in politično smrt, ne priznava in ne bo nikdar priznal ter da ne bo miroval, dokler se ne popravi krivica, storjena mu s tem dogovorom, ki je najbrutalnejša kršitev načela samoodločbe narodov in ki kruto nasprotuje tekom svetovne vojne od veselih sporazuma ponovno in svečano podanim izjavam, da se bore za svobodo malih narodov;

pričakuje, da kompetentni faktorji tega izsiljenega sporazuma ne ratificirajo;

opozarjajo italijansko javnost, da ne more biti govora o prijateljstvu med jugoslovanskim in italijanskim narodom, dokler to nasilje traja;

sporočajo zaslužjenim bratom pozdrav in zagotovilo, da jih nikdar ne zapuste ter jih

pozivljajo naj neustrašeno vztrajajo v težkem položaju do dne, ko bodo danes že svobodni njihovi bratje tudi njim mogli podati svojo rešilno roko ter jih pritisnili na svoja prsa.

Ta resolucija se odposlje obenem vladi in prestolonasledniku regentu Aleksandru. Ob četrt na 1. je zaključil gospod predsednik zborovanje.

Politične vesti.

Socialdemokratki nekdanj in sedaj.

V »Napreju«, volilnem glasilu internacionalnih socialdemokratov pridigujejo gotovi ljudje že precej dolgo časa neke vrste mednarodni socializem, ki ga defakto na celem svetu več ni. Tisto hvalisano mednarodnost je izbri-

sala za večno kri proletarcev, ki je tekla v potokih tekom štiriletne vojne v znamenju mednarodne vzajemnosti internacionalnega proletarijata, ki v resnici ni bil nikjer drugje mednarodni kakor pri nas na Slovenskem, kjer so razni tajniki in konzumarji za dobro plačo pridigovali slovenskemu delavstvu, da je mednarodnost več kot narodnost.

Da, kri ni voda, kadarkoli je nemška nacionalna gospoda na Dunaju na internacionalni podlagi zapovedala slov. sodrugom štrajk, ali kadarkoli so razni italijanski lažisocialdemokrati v Trstu hoteli udariti po slovenskemu delavcu, takrat so zavriskali razni politični strokovni tajniki — Slovenci — na internacionalni podlagi in uboga para je morala parirati in štrajkati.

To je privedlo najprej v Trstu, potem tudi drugod, do ustanovitve narodnih organizacij. Pod pritiskom teh so se razni strokovni tajniki preobračali; živ dokaz, bivši komunist, sedaj zopet obersodrug Kopač, ki je v Trstu v Narodnem domu pred samo slovenskimi poslušalci pričel nemško svoj govor in tudi letel brez aeroplana — ven. Šlo je naprej proti severu in s težkim srcem je moral sodrug Ressel odstopati s svojo nemško špraho na internacionalni podlagi najprej preko Zidanega mosta, potem tudi preko Celja in Pragerskega nazaj v svojo internacionalno nemško nacionalno trdnjavo preko Mure.

Odmevi so se slišali povsod, razni strokovni tajniki in konzumarji jih pa niso hoteli slišati; divjali so po prevratu v predalih častitega glasila »Napreju« tako dolgo, dokler njih voditelj ni pravilno presodil položaj, se zvezal z najhujšo velekapitalistično buržuazno gospodo in postal minister. Ostal je zvest svojim načelom, pričel ministrovati, da se je vse kadilo. Teptal je tudi kot namestnik drugega ministra zakone, samo da obvarje razne internacionalce zaslužene kazni za akte sabotaže. Metode so torej ostale iste — glavno je: voditelji vse, delavstvo nič. In zgodilo se je, da se je radi tega moral valjati v blatu, kamor so ga zapeljani delavci v svoji jezi, ki je bila upravičena, vrgli.

In taki ljudje govore o socializmu in o zizibambulah!

Toliko v znanje slov. delavcem, da bodo vedeli, kdo hodi okrog pod firmo internacionalnega »socialpatriotizma«.

»Divjaštvo SKS.«

Pod tem naslovom se je zaletel sobotni »Slovenec« na »Samostojno kmetijsko stranko«, češ, da so njeni pristaši v cerkvi glasno ugovarjali. Čisto na prostaški način denuncira in tira pred rablja nevedne ljudi radi motenja verskih vaj in nasilja. Vemo, da je klerikalcem neljubo, ako jim vse slepo ne sledi čez dna in strn. V svoji strupeni zagrizenosti gredo tako daleč, da hujskajo raz prižnice na tak način, da jim mora ljudstvo že v cerkvi ugovarjati. Potem pa kličejo hudiča in beriča nad to ubogo paro! Ali se ne sramujete hujskaci — denuncijantje? Kdo pa je odgovoren za taka dejanja? Naši duhovniki, misijonarji, katerim ni noben kraj in tudi ne cerkev dovolj sveta, da bi ne hujskali in napadali mirne in nabožne ljudi raz lece! Ti mazičenci spadajo pred sodnika, ne pa nevedno ljudstvo, ki daje duška ogorčenju nad takim početjem! Kakšen vik so zagnali klerikalci, ko se je v predstavnstvu ventiliralo vprašanje »kancelparagrafa«! Takrat je bila svoboda v nevarnosti, a to svobodo si hočejo klerikalci prikrojiti sedaj na poseben način: jaz te smem blatiti, kakor hočem, a ti mi ne smeš ugovarjati! Razumemo, da vam to diši! Toda svoboda mora biti za vse enaka in mi zahtevamo enakopravnost za vse!

Zato pa ven s politiko iz cerkve in taki slučaj se ne bodo nikdar več dogajali. Ti ljudstvo pa spreglej, kdo so tvoji »osrečevalci« in obrni jim hrbet enkrat za vselej in konec bo hujskanja raz lece.

Politika v cerkvi.

V nedeljo 14. t. m. je imel gosp. župnik Kramar v Ribnem pri Bledu mesto pridige političnu govor. Pri prvi maši je agitiral za klerikalno stranko in se je izrazil na prižnici, da ima vsakdo smrtni greh, ki ne bi volil s klerikalno stranko. Ni čuda, da je ljudi vedno manj pri cerkvenih pridigah, ker ljudje si želijo v cerkvi božje besede, ne pa neokusne agitacije. Ponovno najodločneje zahtevamo: politiko ven iz cerkve!

Tudi utemeljevanje.

Na shodu državotvorne stranke nekje na Dolenjskem je ena glavnih ljubljanskih kapacitet blagovolna izjavila, da morajo tamošnji napredni ljudje voiti v JDS, ker so JDS-sarji pomagali zgraditi tamošnji Sokolski dom. Ta je res dobra — a državotvorne kapacitete naj si drugič premišljijo svoje visoke govore in naj paste Sokola in sokolske domove pri miru. Prihodnjič bomo bolj jasno govorili, ako bude potreba!

Kunčič — kandidat.

Na tozadevno »Jutrovo« peročilo se je naš urednik osebno informiral na merodajnem mestu in mora z žalostjo konstatirati, da je to le »Jutrova« raca, ker ostane Kunčič prej ko slej neomajen pristaž jug. demokratske stranke in bo vsled tega posvetil vse svoje moči le tej stranki.

Narodni svet pozivlja slovensku ministra k odstopu.

Narodni svet za neosvobojeno domovino je v smislu sklepa seje predsedstva odposlal ministroma dr. Korošcu in dr. Kukovcu naslednjo brzojavko: Z ozirom na posebno težke pogubonosne žrtve naložene s šmarjetnim dogovorom slovenskemu delu našega naroda, pozivljamo oba gospoda slovenska ministra, naj odrečeta svoj podpis in rajši odstopita, kakor da bi sopodpisala pogodbo, ki je naš narod ne more nikdar priznati. Narodni svet za neosvobojeno domovino. Dr. Gregorin, predsednik, dr. Fornazarič, tajnik, dr. Krmpatič, dr. Rybar, dr. Puc, Brandtner, Merlak, dr. Srebrnič, Prunk, dr. Besednjak, Kante. O tem je Narodni svet obvestil tudi Slovensko ljudsko in Jugoslovansko demokratsko stranko, katerima strankama pripadata imenovana ministra.

D'Annunzijev pohod.

Vest o zasedbi Krka in Raba po D'Annunzijevih četah je vzbudila v tržaški javnosti precej neenake odmeve. Dočim fašisti glasno odobravajo, svare drugi pred nadaljnimi eksperimenti, ki bi mogli imeti za italijansko stvar nevarne posledice.

Primorski begunci, ki so vsled političnih prilik v zasedenem ozemlju bili materijelno oškodovani vsled neopravičene internacije ali zapora, bodisi vsled izgredov, se pozivajo, da v najkrajšem času predložijo Uradu za zaščito beguncev, Ljubljana, Turjaški trg 3, vsa tozadevna dokazila oziroma verodostojne podatke o utrpljeni škodi. V spisu naj se navede ime, takratno bivališče in pristojnost oškodovanca.

Odgovorni urednik: H. Sever, Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Elegantni in trepžni čevlji

Ročno delo iz lastne delavnice

Dragotin Roglič, Maribor

Tel. 157 Krekova ulica št. 3 Tel. 157

CENE:

Čevlji iz boks-usnja . . . K 550— do 630—

Čevlji iz cheurcaux-usnja K 580—

Čevlji iz teletne in pittling-

usnja . . . . . K 470— do 530—

Pri večjem naročilu popust po dogovoru.

Vestna izdelava brez konkurence

Garantirano solidno delo

Somišljeniki!

Razširjajte

„Novo Pravdo“